

Arnold (Nol) Blitz wordt geboren op 19 juli 1922 in Rotterdam als enig kind uit Joodse ouders, Isaac Blitz en Theodora Witstein. Het gezin woont sinds 1932 aan de Oranjelaan 6a in Kralingen.

Op 23 april 1918 werd groep 10 de Kralingsche Troep opgericht in Rotterdam. De groep droeg een oranje das. De stam heette de Satrapen. De groep had in 1935 haar troeplokaal "Cappadocie" aan de Kralingse weg. Nol wordt lid van de scoutinggroep in de Rotterdamse wijk Kralingen, Troep 10, de Kralingsche Troep. Eerst als welp (1931-1934), daarna als verkenner (1934-1939). In mei 1939 is hij lid van de Hanenpatrouille die in Ommen het wisselschild van de Nationale Patrouillewedstrijden mee naar huis neemt. Op de foto staan v.l.n.r. Hans Allaries, Nol Blitz, Dik Valstar, Jan van Zwieten, Piet Bruinzeel en Gerard Bast. In 1939 wordt hij voortrekkersgast van de Stam der Satrapen.

Direct na de inval door de Duitsers melden scouts zich in Rotterdam op posten zoals de politiebureaus en de hulpposten van de Vrouwelijke Vrijwillige Hulp. Door het wegvallen van de telefoonverbindingen werden de scouts onder andere ingezet als ordonnansen. Ze hielpen met regelen van verkeer, het vervoer van slachtoffers en het graven van tijdelijke graven.

Een groot deel van de stad was nog strijdtoneel dus het werk was niet ongevaarlijk. Tijdens de oorlogsjaren is de groep blijven bestaan. De oranje das werd in september 1940 vervangen door een das met een geel front en een rode achtpuntige ster in de punt (wapen van Kralingen om "alle uiterlijkheden, welke aanstoot geven kunnen en eventueel onze leden in moeilijkheden kunnen brengen, zooveel mogelijk te vermijden."). De welpen stopten omdat dit te gevaarlijk werd, maar de meeste oudere verkenners en padvindsters, voortrekkers en pioniers en hun leidsters en leiders bleven contact houden. Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 werd de stam op 12 september 1941 omgezet in een Mah-Jongg club.

Op 3 januari 1941 wordt Nol door oubaas Herman Maillette De Buy Wenniger in Amsterdam als nieuw stamlid der Satrapen geïnstalleerd in de kapel van het Nieuwe Suikerhofje, waar Herman woont. Hij is ook nog twee jaar actief als vaandrig bij de verkennerstroep.

In Rotterdam woonden voor de oorlog 13.000 Joden. Op 29 juli 1942 krijgen 2000 Joden een oproep voor de Arbeitseinsatz (dwangarbeid). Er meldden zich de volgende dag om zes uur 1100 mensen bij Loods 24. In twintig personenwagons werden ze midden in de nacht getransporteerd naar Westerbork. Bij de tweede oproep voor zondag 2 augustus 1942 meldden zich 800 Joden, bij de derde oproep slechts 500. In september 1942 werden Joden,

als zij zich niet zelf melden, door middel van razzia's opgehaald. Het overgrote deel van de Joden die via Loods 24 werden afgevoerd, werd in de vernietigingskampen Sobibór en Auschwitz-Birkenau vermoord. Ook de ouders van Nol Blitz gaan via kamp Westerbork op transport naar het vernietigingskamp Auschwitz, waar zij na aankomst op maandag 9 november 1942 worden omgebracht.

Nol duikt op meerdere adressen onder met hulp van zijn vrienden bij de Kralingsche Troep, zoals Herman Maillette de Buy Wenniger. Mogelijk zit hij ook een tijd in het Suikerhofje in Amsterdam, waar Herman woont. Eind 1942 wil Henk Pelser, die ook in het Suikerhofje woont, samen Dries Ekker het land uit, omdat de bezetter hen in de gaten houdt. Al eerder hebben ze een reis naar Zwitserland gemaakt om informatie voor Het Parool over te brengen, gecombineerd met het begeleiden van een groep vluchtelingen. Deze keer gaan er tien mensen mee, waaronder Nol Blitz. De groep vertrekt op 6 januari 1943 naar Roosendaal. Ze komen veilig in Brussel aan, waar ze snel Belgische en Franse identiteitspapieren krijgen. Nol krijgt een identiteitsbewijs op naam van Remi de Caluwe. De reis gaat vervolgens via Bouillon, Sedan en Nancy naar Belfort bij de Zwitserse grens. Daar komen ze op 9 januari aan. Omdat de passeur (de persoon die ze zou helpen de grens over te komen) 2 dagen eerder gearresteerd is, moeten ze op zoek naar een alternatief. Pelser schrijft na de oorlog *“Helaas waren, door het oponthoud, twee van de vluchtelingen in paniek geraakt en hadden geprobeerd op eigen houtje naar Zwitserland te komen. Beiden werden door de Duitsers gepakt en gedeporteerd. Slechts een van hen heeft de oorlog overleefd”*. Een van die twee opgepakte vluchtelingen is Nol. Waarschijnlijk is hij eerder ongeduldig dan in paniek en denkt hij dat hij met zijn ervaring als padvinder een goede kans maakt om over de grens te komen. Toch gaat het mis.

Nols valse identiteitspapieren op naam van Remi de Caluwe zorgen er voor dat hij, als niet-Joodse gevangene, via kamp Royallieu in het Noord-Franse Compiègne naar concentratiekamp Sachsenhausen gestuurd wordt. Hij moet als dwangarbeider werken in de Heinkel vliegtuigfabriek in Oranienburg. De bevrijding door de Russen op 22 april 1945 komt net op tijd, want hij heeft geelzucht gekregen en ligt ernstig ziek in de ziekenbarak. Hij woont nog een tijdje in Berlijn en heeft dan een camera waarmee hij meerdere foto's maakt van groepjes ex-gevangenen uit Sachsenhausen, vooral artsen en verpleegsters uit de ziekenbarak waar hij tot voor kort gelegen had. Op de foto is Nol de linker persoon. In de chaos van het naoorlogse Duitsland weet hij pas in juli 1945 Nederland te bereiken. Tachtig Nederlanders, onder wie Nol Blitz overleefden Sachsenhausen.

De foto van Nol hangt in de expositieruimte onder het veld met de blokken van het Holocaustmonument in Berlijn met als onderschrift: *“Berlijn-Charlottenburg, zomer 1945: Arnold Blitz (links), Nederlandse Jood en overlevende van het concentratiekamp Sachsenhausen, met zijn vriend Toni Mast bij een demonstratieve wandeling in kampkleding over de Kurfurstendamm”*.

Terug in Nederland is hij weer aanwezig op de stambijeenkomst van 24 oktober 1945. Hij pakt zijn leven weer op. Hij verlaat Nederland in 1946 voor een baan in Nederlands-Indië. Op 24 december 1947 trouwde hij in Tjilatjap, Indonesië, met Henny Langerijs (1 juni 1921). Beiden bereikten een hoge leeftijd. Henny Langerijs sliep "rustig" in op 22 oktober 2010, 89 jaar oud in Oegstgeest. Nol werd 93, hij overleed "na een kort ziekbed" op 11 maart 2016 in Leiden. Nol en Henny krijgen 2 kinderen.

Meer informatie

[Arnold Blitz \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Stadsarchief Rotterdam | Archief](#)

[Auf dem Kurfürstendamm :: Gedenkstätte und Museum Sachsenhausen :: museum-digital:deutschland \(museum-digital.de\)](#)

[Objects \[Grid\] \(Page: 1\) :: museum-digital:brandenburg \(museum-digital.de\)](#)

[Stolpersteine Dordrecht \(stolpersteine-dordrecht.nl\)](http://stolpersteine-dordrecht.nl)

Honderd jaar Scoutinggroep de "Kralingsche Troep", van verkennerstroep voor Kralingsche jongens, tot gemengde scoutinggroep in Rotterdam-Oost 1918-2018 (Peter Pieterse).

[Interview 03, A. Blitz, Retourtje Sachsenhausen - Getuigenverhalen](#)

[Henk Pelser – Vluchtlijn – Nieuwe Suikerhofje](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.